

comunica[ció]

entrevista

“Sha demostrat que ací es poden fer coses i tindre el reconeixement del públic”

Rafa Piqueras, director i realitzador

Per Rubén García

Explica'ns els teus inicis professionals.

Vaig començar estudiant Comunicació Audiovisual. El primer contacte que vaig tindre amb el món professional va ser a Xtv, una televisió musical que hi havia a Benetússer. Després vaig començar a treballar a Trivisión fent documentals divulgatius dels que s'oferien a Punt 2. Però la primera volta que vaig tindre l'oportunitat de treballar com a realitzador va ser a "Entre els nostres", un docudrama per a Canal 9. Era una mena de fals documental amb un punt d'humor amb personatges reals que ficcionaven la seua vida quotidiana. Posteriorment, vaig continuar fent tasques de realitzador però a Barcelona, a la televisió local City TV. Quan vaig tornar a València em vaig posar en contacte amb

Conta Conta i vaig començar a treballar en ficció i ja hi porte uns cinc anys. El primer programa en el qual vaig treballar va ser "Autoindefinitos", que era el primer programa de ficció i en valencià que es feia a Canal 9 des de feia un fum de temps. I des d'aleshores amb Conta Conta no hem parat de fer coses. Actualment, estem treballant en una nova sèrie en la qual jo sóc el director.

Quins tipus de treballs has fet fins ara i quins continguts t'agradaria tractar?

Com he comentat adés, el que més he fet ha sigut la tasca de realitzador, encara que en la cinquena temporada d'"Autoindefinitos" vaig passar a ser el director ja que Carles Alberola i Cesar Martí, els

directors fins eixe moment, començaren la producció de "Maniàtics". La funció com a director a "Autoindefinitos" era molt ampla, perquè s'havia de coordinar tots els equips del programa. La feina de director a la nova producció és més clàssica:estic al plató dirigint els actors, decidint les càmeres, els enquadres... Encara que compten amb l'ajuda de Laura Useleti per a dirigir els actors ja que volem fer un producte molt ambiciós i volem que tinga una alta qualitat. En Conta Conta i Albeno sempre ha hagut la tradició de tindre a una persona que fora el realitzador, és a dir, l'encarregat de triar les imatges i el montatge de les escenes; i hi havia una figura de director que es dedicava més a tractar amb els actors. En la nova sèrie estem tornant a la figura de director-realitzador.

Hem parlat de documentals, de docudrames, de ficció per a televisió però ¿has treballat en el camp del cinema?

De moment només he gravat dos curtmetratges: "Lucas en formol", amb Alejandro Jomet i Eva Zapico, i "El mejor mecanógrafo del mundo", que va servir per a tindre el primer contacte amb Carles Alberola i Conta Conta. La veritat és que va funcionar molt bé i fins i tot va ser guardonat amb algun premi. De totes maneres, tinc el projecte de rodar un llargmetratge, algun dia espere poder fer-lo.

En quina vessant de l'audiovisual et sents més còmode treballant?

Jo on més còmode em sent és en el set, perquè he fet molt de temps el treball de

direcció a l'oficina però disfrute més al plató. Ara estic recuperant les sensacions del rodatge: parlar amb els actors, triar el plànol més adequat en cada moment, etc.

Quina és la teua opinió sobre les produccions audiovisuals valencianes actuals?

Segons la meua experiència pels anys que porte treballant en ficció, crec que ha hagut dues etapes: una primera etapa en la que es va recuperar la producció, perquè no hi havia res, açò era un desert. Amb "Autoindefinitos" vam encetar la recuperació i Televisió Valenciana va recuperar la intenció de fer ficció. En aquesta etapa es va demostrar que ací es podien fer coses i tindre el reconeixement del públic. Fer una sèrie amb actors valencians i en valencià, amb èxit, va sorprendre fins i tot a alguns directius de Canal 9. La segona etapa va començar fa dos o tres anys. Quan comen-

çàrem a fer aquests programes teníem uns pressupostos i uns temps de treball i cada volta s'estan reduint les dues coses. També s'ha de dir que des de que el Consell va prohibir a Televisió Valenciana augmentar el deute, Canal 9 vol fer les mateixes coses que feia però amb menys recursos. Aleshores, la degradació professional en aquest temps ha sigut patent, s'exigeix més pagant menys. I si es treballa més, més dur, amb menys mitjans també influeix en la qualitat dels productes. Com he comentat abans estem rodant una sèrie molt ambiciosa i tenim la intenció de fer-ho bé amb els recursos que tenim però per una qüestió d'orgull professional.

Però el mercat de l'audiovisual és més ample que parlar només de Televisió Valenciana, quina opinió et mereix? Com influeix l'aparició dels nous canals?

El fet que el mercat publicitari siga limitat i que s'haja ampliat el nombre de cadenes i de productes fa també que les televisions que puguen produir i pagar una sèrie siguen quatre o cinc. A més a més, les cadenes també han començat a retallar pressupostos. Per tant les condicions de treball a tota Espanya han empitjorat. Només s'han salvat les sèries d'èxit i les produccions de Televisió Espanyola que naixen amb més pressupost d'inici. De totes formes, treballar des de València per a televisions nacionals és molt complicat. Arribar a Madrid i que t'escolten és molt difícil i més encara clavar el teu producte a la seua graella. De moment, cap productora valenciana ha aconseguit fer-ho. Per tant, tornant al que he dit al principi, sóc prou

pessimista amb aquesta diversificació de canals que hi ha ara. És cert que augmenten les possibilitats de fer públic el teu treball però ara bé, qui paga això? Per a fer un producte de qualitat es necessiten uns recursos, però si les noves televisions no poden finançar-lo perquè no podran rendibilitzar-lo per qüestions d'audiència i ingressos de publicitat continuarem vivint de misèries, tant a nivell tècnic com actoral.

Creus que el que necessita l'audiovisual valencià és una gran pel·lícula de referència?

Ací no hem tingut cap director que haja despuntat. Per exemple, al País Basc va destacar en el seu moment Juanma Bajo Ulloa. A València, la nostra referència és Luis García Berlanda que fa molts anys que no dirigeix, ara mateix no tenim cap figura cinematogràfica que siga el referent. Però amb els actors passa el mateix. Sempre s'ha dit que no hi ha *star-system*. Ara amb els actors i actrius que apareixen a les produccions de Conta i Conta i amb els de "L'alqueria blanca" sí que podem parlar d'eixe *star-system*. Ara comencem a conèixer les cares dels actors i les actrius, però no és el mateix que a Catalunya, on es produeix més, els actors van d'una sèrie a una altra i són molt més coneguts.

Quin penses que és el nivell actoral dels actors valencians? Quines carències o virtuts destacaries? Com es podrien solucionar eixes carències?

Existeix un problema estructural, durant molts anys no s'ha produït res, sobretot

durant els noranta. Aleshores, tenim una manca d'experiència a totes les edats. A hores d'ara, ens posem a produir i no tenim actors. Per exemple, si busquem un actor gran només tenim tres o quatre opcions com són Pep Cortés, Juli Mira o Albert Forner. Ara bé, parlem de professionals que tinguen experiència, amb qualitat i que parlen valencià correctament. Això no vol dir que no hagen bons actors i actrius, però la gran majoria no ha treballat mai davant d'una càmera. Ara que s'estan produint tres o quatre sèries al mateix temps sí que s'estan preparant els actors. Per tant, la solució és continuar fent, continuar produint per a fer cantera. D'altra banda, crec que la formació de l'actor per a l'audiovisual no està encaminada cap a la realitat de la professió. El que ensenyen als joves a les

escoles moltes vegades estan desvinculades de la realitat de la professió, no tenen unes nocions bàsiques d'actuar davant una càmera. Crec que es podria introduir una formació específica en aquest sentit en els plans d'estudi.

A l'hora de triar uns actors per a una sèrie, quins són els criteris de selecció? Com és eixe treball de conèixer els nous actors?

Quan fem una sèrie com "Maniàtics" o "Autoindefinitos" busquem actors que puguen canviar de registre, que puguen fer molts papers diferents i que siguen versàtils físicament. Normalment a les sèries d'*sketches* els personatges s'han de combinar com a parelles, per exemple, per tant hem de buscar actors i actrius que donen eixe

perfil. Quan volem fer alguna cosa així, tenim en el cap la persona que podria fer-ho. Ara bé, també utilitzem els càstings per a trobar els actors més joves. També vaig molt al teatre per a veure com treballen.

No és contradictori que no es facen més produccions valencianes com ara "L'alqueria blanca" o "Check-in hotel" quan després s'ha comprovat que són programes que tenen audiència?

Sí que és contradictori, però a Televisió Valenciana moltes vegades li fa por apostar pel valencià. Els dóna por fer una sèrie en valencià quan hi ha zones de la nostra geografia en la que no es parla. Jo sóc de l'opinió que una llengua es fa utilitzant-la. Crec que si el producte audiovisual és de qualitat, la llengua no és el més important. "L'alqueria blanca" és un exemple, majoritàriament es parla en valencià i la gent la segueix. "Autoindefinites" era un producte exclusivament en valencià amb una bona audiència diària, encara que moltes vegades ens han dit que parlàvem un valencià ortopèdic perquè utilitzàvem uns criteris normatius i no la llengua que es parla al carrer. També és cert que hi hagut altres sèries que no han tingut l'èxit esperat com "Singles" o "Altra oportunitat". Però si perquè una sèrie tinga èxit hem de fer quatre, per a aconseguir dos, haurem de fer-ne vuit.

Com creus que influeix la Ciutat de la Llum en els professionals valencians?

No hi he estat mai, de la Ciutat de la Llum sóc un gran desconegut. Pel que se, la

Ciutat de la Llum ha servit perquè algunes productores valencianes s'hagen introduït en produccions estatals o internacionals. Se'ns va dir que seria un motor important per a la indústria, però de moment crec que no és així. És una altra inversió faraònica que després no hi ha manera de mantindre.

Quin projecte o projectes de futur tens?

El més immediat és la sèrie que hem començat ara, tinc els cinc sentits posats en ella. Crec que la temàtica de la banda i de la música és una qüestió molt arrelada ací pot tindre èxit entre el públic. A banda d'això, m'agradaria algun dia rodar el meu guió, és sempre el somni de tots els directors. Però és un projecte a llarg termini, no se quan el podré fer realitat.

doblatge

Reclamacions dels deutes de doblatge

La Junta Directiva

Davant la situació derivada dels **impagaments als actors i actrius de doblatge** per part dels estudis, el sindicat no pot romandre al marge i posa a la vostra disposició els seus serveis jurídics per tal de **reclamar a les televisions, com a responsables solidaries**, les quantitats que us deuen, atesa la confirmació i recolzament per part de TSJCV del caràcter laboral de la relació existent amb els estudis.

Us recordem que teniu un any de termini per poder fer les reclamacions dels deutes del vostre treball.

Per a més informació telefona a l'oficina.

ASSESSORIA JURÍDIC-LABORAL DE L'AAPV

Si tens cap dubte sobre contractes, atur, regularització, declaracions SS, jubilació, etc...
...ací t'esperem

aapv - pl. ajuntament, 5 - 21^a - 46002 valència
telèfon 963 528 198 - fax 963 533 736 - info@aapv.net - www.aapv.net